VISPĀRĒJĀS TIESAS SPRIEDUMS (sestā palāta)

2015. gada 16. aprīlī*

Muitas savienība — Ievedmuitas nodokļa pēcmuitošanas piedziņa — Taivānas izcelsmes glifosāta imports — Muitas aģenta iesniegts pieteikums atlaist ievedmuitas nodokli — Regulas (EEK) Nr. 2913/92 239. pants — Taisnīguma klauzula — Īpašas situācijas esamība — Deklarācijas par preču laišanu brīvā apgrozībā — Nepareizi izcelsmes sertifikāti — Acīmredzamas nolaidības jēdziens — Komisijas lēmums, ar kuru noteikts, ka nodokļa atlaišana nav pamatota

Lieta T-576/11

Schenker Customs Agency BV , Roterdama (Nīderlande), ko pārstāv *J. Biermasz* un *A. Jansen*, advokāti,

prasītāja,

pret

Eiropas Komisiju, ko sākotnēji pārstāvēja *L. Keppenne* un *F. Wilman*, vēlāk – *A. Caeiros* un *B.-R. Killmann*, pārstāvji, kuriem palīdz *Y. Van Gerven*, advokāts,

atbildētāja,

par prasību atcelt Komisijas 2011. gada 27. jūlija Lēmumu C(2011) 5208, galīgā redakcija, ar kuru konstatēts, ka konkrētajā gadījumā nav pamatoti atlaist ievedmuitas nodokli (Lieta REM 01/2010).

VISPĀRĒJĀ TIESA (sestā palāta)

šādā sastāvā: priekšsēdētājs S. Frimods Nilsens [*S. Frimodt Nielsen*], tiesneši F. Deuss [*F. Dehousse*] un E. M. Kolinss [*A. M. Collins*] (referents),

sekretārs J. Plingerss [*J. Plingers*], administrators,

ņemot vērā rakstveida procesu un 2014. gada 19. novembra tiesas sēdi,

pasludina šo spriedumu.

* Tiesvedības valoda – holandiešu.

Spriedums

Tiesvedības rašanās fakti

Antidempinga regulējums, kas piemērojams glifosāta importam

1 Glifosāts ir viela, kas ir pamatā herbicīdam, ko izmanto nezāļu apkarošanai lauksaimniecībā, kā arī pilsētvides un rūpniecības objektu uzturēšanai.

2 Ar Komisijas 1997. gada 4. septembra Regulu (EK) Nr. 1731/97 tika noteikts pagaidu antidempinga maksājums par tāda glifosāta, kura izcelsmes vieta ir Ķīnas Tautas Republika, importu (OV L 243, 7. lpp.) Eiropas Savienībā.

3 Ar Padomes 1998. gada 16. februāra Regulu (EK) Nr. 368/98, ar ko nosaka galīgo antidempinga maksājumu par tāda glifosāta importu, kura izcelsmes vieta ir Ķīnas Tautas Republika, un ar ko galīgi iekasē pagaidu maksājumu [neoficiāls tulkojums] (OV L 47, 1. lpp.), šādam importam tika piemērots galīgais antidempinga maksājums 24 % apmērā.

4 Ar 1999. gada 14. decembra vēstuli Eiropas Kopienu Komisija "savstarpējās palīdzības" ietvaros informēja dalībvalstis par savām aizdomām par iespējamiem pārkāpumiem saistībā ar glifosāta importu Savienībā. Vēstulē bija iekļauta informācija, ko Beļģijas muitas dienesti bija nosūtījuši attiecībā uz glifosātu, kurš importēts 1998. un 1999. gadā un kura izcelsmes vieta bija norādīta kā Taivāna, taču kura patiesā izcelsmes vieta izrādījās Ķīna. Tajā bija iekļauta arī Francijas muitas dienestu nosūtīta informācija par glifosāta importu, attiecībā uz kuru bija deklarēti kļūdaini tarifu kodi.

5 Minētajā vēstulē Komisija arī norādīja, ka, pamatojoties uz informāciju par glifosāta ražošanu pasaulē, kā arī šā produkta importa plūsmu analīzi, tai ir aizdomas, ka Ķīnā ražots glifosāts ir ticis pārvests uz trešajām valstīm, kuras, kaut arī tās nav zināmas kā glifosāta ražotājvalstis, tomēr ir tikušas norādītās kā glifosāta eksportētājvalstis uz Savienību par cenām, kuras ir līdzvērtīgas Ķīnā ražota glifosāta cenām. Šī informācija esot pamatā Eiropas Biroja krāpšanas apkarošanai (*OLAF*) aizdomām par iespējamām pārkraušanas vai nepietiekamas pārstrādes darbībām, kas varētu būt notikusi Taivānā, Taizemē, Singapūrā un Malaizijā.

6 Vēstulē bija iekļauts to sabiedrību saraksts, kuras esot saistītas ar Beļģijas Karalistes un Francijas Republikas paziņotajiem pārkāpumiem, kā arī saraksts, kurā uzskaitītas vairākas Savienībā uzņēmējdarbību veicošas sabiedrības, ciktāl tās skar Komisijas paustās aizdomas par glifosāta importu uz Savienību; viena no tām bija sabiedrība, kas ir attiecīgā glifosāta importētāja šajā lietā.

7 Visbeidzot savā vēstulē Komisija dalībvalstīm lūdza būt uzmanīgām saistībā ar glifosāta importu un veikt kontroli, lai atklātu iespējamus viltotus izcelsmes sertifikātus. Tā viņām arī lūdza sniegt komerciālu un transporta dokumentu kopijas, kā arī izcelsmes sertifikātus, kas attiecās uz tāda glifosāta importu, kura izcelsmes vieta ir norādīta kā Malaizija, Singapūra, Taizeme un Taivāna, 1998. un 1999. gadā.

8 Pēc lūguma, ko *European Glyphosate Association* iesniedza 2001. gada 26. martā, Komisija 2001. gada 8. maijā pieņēma Regulu (EK) Nr. 909/2001, ar ko uzsāk izmeklēšanu par Padomes Regulā (EK) Nr. 368/98 noteikto Ķīnas Tautas Republikas izcelsmes glifosāta importam piemērojamo antidempinga pasākumu iespējamo apiešanu, ievedot no Malaizijas vai Taivānas sūtītu glifosātu, un paredz šādas ievešanas reģistrāciju (OV L 127, 35. lpp.).

9 Komisijas izmeklēšanas noslēgumā Eiropas Savienības Padome pieņēma 2002. gada 28. janvāra Regulu (EK) Nr. 163/2002, ar ko paplašina galīgos antidempinga pasākumus, kuri ar Regulu Nr. 368/98 uzlikti Ķīnas Tautas Republikas izcelsmes glifosāta importam, attiecinot tos uz glifosāta importu, kas nosūtīts no Malaizijas vai Taivānas neatkarīgi no tā, vai tā izcelsmes vieta ir deklarēta kā Malaizija vai Taivāna, un noslēdz izmeklēšanu attiecībā uz vienu Malaizijas un vienu Taivānas ražotāju eksportētāju (OV L 30, 1. lpp.) [neoficiāls tulkojums].

Schenker Customs Agency *deklarācijas par glifosāta laišanu brīvā apgrozībā*

10 Prasītāja *Schenker Customs Agency BV* kā muitas aģente laikposmā no 1999. gada 19. februāra līdz 2001. gada 19. jūlijam ieskaitot Nīderlandes muitas dienestiem kopā iesniedza 52 deklarācijas par Savienībā importēta glifosāta laišanu brīvā apgrozībā.

11 Pamatojoties uz netiešu pārstāvību, prasītāja noformēja šīs deklarācijas savā vārdā sabiedrības *Biermann-Schenker L*^{da} uzdevumā, kuras pilnvarotāja savukārt bija Portugālē uzņēmējdarbību veicoša sabiedrība, kas bija attiecīgā glifosāta importētāja (turpmāk tekstā – "Importētājs").

12 Visās šajās deklarācijās bija norādīts, ka glifosāta izcelsmes vieta ir Taivāna. Šīs deklarācijas tika noformētas, it īpaši pamatojoties uz Taivānas komercpalātu izsniegtiem izcelsmes sertifikātiem, kuros apliecināts, ka preču izcelsmes vieta ir Taivāna, un kurus prasītājai bija iesniedzis Importētājs.

Portugāles muitas dienestu veiktā kontrole

13 Pēc Komisijas 1999. gada 14. decembra paziņojuma savstarpējās palīdzības ietvaros un pēc informācijas saņemšanas no Nīderlandes muitas dienestiem Portugāles muitas dienesti veica pārbaudes un pieprasīja informāciju un dokumentus no Importētāja un sabiedrības *Biermann-Schenker*, kura rīkojās kā Importētāja pārstāvis Portugālē.

14 Kontroles noslēgumā Portugāles muitas dienesti secināja, pirmkārt, ka Taivānas izcelsmes sertifikāti, uz kuriem balstījās prasītājas iesniegtās deklarācijas par laišanu brīvā apgrozībā, nebija ticami un, otrkārt, ka pastāvēja dokumenti, kuri norādīja uz to, ka Importētājam bija zināms, ka importētā glifosāta izcelsmes vieta ir Ķīna. Šie secinājumi tika iekļauti Portugāles iestāžu 2002. gada 18. oktobra ziņojumā. Šis ziņojums tika nosūtīts *OLAF*, kas to 2002. gada 8. novembrī pārsūtīja Nīderlandes muitas dienestiem.

OLAF *misija*

15 Pēc īpaši Nīderlandes iestāžu lūguma tika izveidota misija. Tās sastāvā bija *OLAF* un dažu citu dalībvalstu pārstāvji.

16 *OLAF* misija no 2003. gada 18. marta līdz 2003. gada 1. aprīlim devās uz Taivānu, lai veiktu izmeklēšanu par tāda glifosāta eksportu uz Savienību, kura izcelsmes vieta deklarēta kā Taivāna, bet par kuru ir aizdomas, ka tā izcelsmes vieta ir Ķīna. Šīs misijas 2003. gada 2. jūnija ziņojumā ir konstatēts, ka tā glifosāta, kuru Savienībā importēja Importētājs un kura izcelsmes vieta prasītājas iesniegtajās deklarācijās par laišanu brīvā apgrozībā norādīta kā Taivāna, patiesā izcelsmes vieta ir Ķīna.

17 Ziņojumā ir izskaidrots, ka glifosāts no Ķīnas caur Honkongu tika pārvests uz Taivānas ostu *Kaohsiung*, no kuras preces tika novirzītas uz Savienību, izmantojot jaunu konosamentu ("bill of lading") un izcelsmes sertifikātus, kas iegūti no Taivānas komercpalātas un Komercpalātas Taivānā – Taibejas komercpalātas, balstoties uz nepatiesām deklarācijām par preču izcelsmi.

Nīderlandes muitas dienestu īstenotā procedūra

18 Nīderlandes muitas dienesti 2001. gada 30. jūlijā, 3. augustā, 30. novembrī un 14. decembrī veica prasītājas kontroli. Kontroles laikā tie konstatēja, ka attiecībā uz lielāko daļu importētā glifosāta, kas tika izvērtēts, preces tika iekrautas Ķīnā un pēc tam ar kuģi caur Taivānu nogādātas uz Roterdamu (Nīderlande).

19 Kontroles noslēgumā Nīderlandes muitas dienesti secināja, ka attiecīgā glifosāta izcelsmes vieta patiesībā bija Ķīna, nevis Taivāna un tādējādi uz to attiecās Regulā Nr. 368/98 paredzētais antidempinga maksājums. Ziņojumu, kurā tika apkopoti šie secinājumi, Nīderlandes muitas dienesti izdeva 2002. gada 21. februārī. Šajā ziņojumā it īpaši norādīts, ka kontroles noslēguma pārrunas ar prasītājas pārstāvjiem notika 2002. gada 11. februārī un ka pēc tam, kad muitas inspektors viņiem prasīja sniegt savus apsvērumus par kontroles rezultātiem un iespējamiem turpmākajiem pasākumiem, kā arī par iespējamām izmaiņām, ko viņi varētu ierosināt šajā ziņā, viņi nesniedza atbildi, norādot, ka viņi gaida iekšējas izmeklēšanas rezultātus.

20 Nīderlandes muitas dienesti 2002. gada 13. februārī, 2. maijā un 2. jūlijā prasītājai izsniedza septiņus paziņojumus par piedziņu par kopējo summu EUR 1 696 303,17, kura atbilst antidempinga maksājumiem saistībā ar glifosāta importu, attiecībā uz kuru deklarācijas par preču laišanu brīvā apgrozībā tā bija iesniegusi laikposmā no 1999. gada 19. februāra līdz 2001. gada 19. jūlijam.

21 Prasītāja 2002. gada 9. decembrī, pamatojoties uz Padomes 1992. gada 12. oktobra Regulas (EEK) Nr. 2913/92 par Muitas kodeksa izveidi (OV L 302, 1. lpp.; turpmāk tekstā – "Muitas kodekss") 239. pantu, Nīderlandes muitas dienestiem iesniedza pieteikumu atlaist antidempinga maksājumu, par kura piedziņu tai tika paziņots. Minētie muitas dienesti 2004. gada 9. septembrī atteicās atlaist šo maksājumu, un 2005. gada 6. septembrī tie apstiprināja savu atteikumu.

22 Prasītāja par šiem lēmumiem cēla prasību *Rechtbank te Haarlem* (Hārlemas rajona tiesa, Nīderlande), kas tos atstāja spēkā ar 2006. gada 4. decembra spriedumiem.

23 Prasītāja Hārlemas rajona tiesas spriedumus pārsūdzēja *Gerechthof te Amsterdam* (Amsterdamas apelācijas tiesa, Nīderlande). Ar saviem 2008. gada 18. decembra spriedumiem Amsterdamas apelācijas tiesa (Muitas lietu palāta), uzskatot, ka prasītājas situācija bija salīdzināma ar situāciju, kas bija 2008. gada 25. jūlija sprieduma *C. A. S.*/Komisija (C-204/07 P, Krājums, EU:C:2008:446) pamatā, un ka, lai arī prasītāja bija nolaidīga attiecībā uz atsevišķiem elementiem, tai nevar pārmest ne krāpšanu, ne acīmredzamu nolaidību, nosprieda, ka pieteikums, ar kuru lūgta maksājuma atlaišana, ir jāpārsūta Komisijai, pamatojoties uz Komisijas 1993. gada 2. jūlija Regulas (EEK) Nr. 2454/93, ar ko nosaka īstenošanas noteikumus Padomes Regulai (EEK) Nr. 2913/92 par Muitas kodeksa izveidi (OV L 253, 1. lpp.; turpmāk tekstā –"Īstenošanas regula") 905. pantu. Amsterdamas apelācijas tiesa attiecīgi nosprieda, ka apelācijas sūdzība ir pamatota, atcēla Hārlemas rajona tiesas spriedumus, kā arī apstrīdētos muitas dienestu lēmumus, ar kuriem atteikts atlaist muitas nodokli, un pieprasīja šīm iestādēm pārsūtīt lietu Komisijai.

24 Ar 2010. gada 18. februāra vēstuli Nīderlandes muitas dienesti, pamatojoties uz Īstenošanas regulas 905. pantu, pārsūtīja lietu Komisijai un lūdza tai paust savu nostāju par jautājumu, vai būtu pamatoti saskaņā ar Muitas kodeksa 239. pantu atlaist ievedmuitas nodokli, kura samaksa prasītajai ir tikusi pieprasīta.

25 Pamatojoties uz Īstenošanas regulas 906.a pantu, Komisija informēja prasītāju par savu nodomu pieņemt tai nelabvēlīgu lēmumu attiecībā uz ievedmuitas nodokļa atlaišanu un nosūtīja tai savus iebildumus. Prasītāja 2011. gada 1. jūnijā iesniedza savus apsvērumus par šiem iebildumiem.

26 Savos apsvērumos prasītāja būtībā apgalvo, ka Nīderlandes un Taivānas iestāžu rīcība, kā arī pašas Komisijas rīcība tai ir radījusi īpašu situāciju Muitas kodeksa 239. panta izpratnē. Turklāt tā apstrīd Komisijas secinājumus par acīmredzamas nolaidības pastāvēšanu, kura konstatēta, īpaši pamatojoties uz rēķiniem, kuros minētas papildu transporta izmaksas, un dokumentiem, kuros ir atsauces uz glifosāta kravu no Ķīnas Tautas Republikas.

Apstrīdētais lēmums

27 Pēc vairākkārtējas sarakstes un pēc tam, kad prasītāja un Nīderlandes muitas dienesti iesniedza papildu informāciju un Īstenošanas regulas 907. pantā paredzētā ekspertu grupa veica pārbaudi, Komisija 2011. gada 27. jūlijā pieņēma Lēmumu C(2011) 5208, galīgā redakcija, ar kuru konkrētā lietā tā konstatēja, ka nav pamatoti atlaist ievedmuitas nodokli (Lieta REM 01/2010) (turpmāk tekstā – "apstrīdētais lēmums").

28 Apstrīdētajā lēmumā Komisija izvērtēja abus Muitas kodeksa 239. pantā kopsakarā ar Īstenošanas regulas 905. pantu paredzētos nosacījumus, kas jāizpilda, lai nodokli varētu atlaist, proti, pirmkārt, to, vai nodokļa parādnieks ir īpašā situācijā salīdzinājumā ar citiem uzņēmējiem, kas veic to pašu darbību, un, otrkārt, to, vai nav konstatējama nodokļa parādnieka veikta krāpšana vai acīmredzama nolaidība.

29 Runājot par pirmo nosacījumu, pirmkārt, Komisija secināja, ka prasītāja neatrodas īpašā situācijā tā fakta dēļ, ka Taivānas iestādes bija izsniegušas kļūdainus izcelsmes sertifikātus, jo šīs lietas fakti attiecas uz Savienības noteikto antidempinga maksājumu jomu, kurā trešo valstu iestādēm neesot nekādas kompetences. Otrkārt, Komisija uzskatīja, ka arī tās rīcība nav radījusi prasītājai īpašu situāciju, jo tai nav nekāda pienākuma paziņot nodokļa parādniekiem par tādām situācijām kā šajā lietā. Turklāt tā norādīja, ka 1999. gada decembrī tā bija informējusi dalībvalstis par faktu, ka tai ir aizdomas par krāpšanu saistībā ar glifosāta importu un ka 2003. gadā *OLAF* īstenoja misiju Taivānā. Treškārt, Komisija uzskatīja, ka Nīderlandes iestāžu rīcība, kuras faktiski neesot zinājušas par pārkāpumiem saistībā ar glifosāta importu, pirms tas tika importēts un iesniegtas deklarācijas laišanai brīvā apgrozībā, neesot radījusi prasītājai īpašu situāciju.

30 Runājot par otro nosacījumu, Komisija norādīja, ka šajā lietā piemērojamie tiesību akti nebija īpaši sarežģīti. Turklāt tā norādīja, ka prasītāja bija relatīvi pieredzējusi kā muitas aģente ar stāžu un tā jau iepriekš bija iesniegusi citas deklarācijas par glifosāta laišanu brīvā apgrozībā, tai skaitā tāda, kura izcelsmes vieta ir Ķīna. Papildus tam tā uzskata, ka prasītāja nebija veikusi visus pasākumus, kas nepieciešami, lai pārliecinātos par tās iesniegto deklarāciju patiesumu, jo tā nebija paudusi šaubas par glifosāta patieso izcelsmes vietu, kaut arī pastāvēja rēķini, kuros norādīts, ka prece ir nosūtīta no Šanhajas (Ķīna), un Taivānas komercpalātu izsniegtajos izcelsmes sertifikātos bija vērojamas nekonsekvences. Ņemot vērā šos elementus, Komisija secināja, ka prasītāja nav pierādījusi, ka tā ir ievērojusi visu nepieciešamo rūpību, kas parasti tiek sagaidīta no muitošanas jomas profesionāļa, un ka tādējādi šajā lietā nav izpildīts otrais nosacījums nodokļa atlaišanai.

31 Šajos apstākļos Komisija nolēma, ka ievedmuitas nodokļa atlaišana nav pamatota.

Tiesvedība un lietas dalībnieku prasījumi

32 Ar prasības pieteikumu, kas Vispārējās tiesas kancelejā iesniegts 2011. gada 10. novembrī, prasītāja cēla šo prasību.

33 Tā kā tika mainīts Vispārējās tiesas palātu sastāvs, tiesnesis referents tika norīkots uz sesto palātu, kurai šī lieta tādējādi tika nodota izskatīšanai.

34 Pēc tiesneša referenta ziņojuma Vispārējā tiesa (sestā palāta) nolēma sākt mutvārdu procesu.

35 Vispārējā tiesa 2014. gada 19. novembra tiesas sēdē uzklausīja lietas dalībnieku mutvārdu paskaidrojumus un atbildes uz tās uzdotajiem jautājumiem.

36 Prasītājas prasījumi Vispārējai tiesai ir šādi:

— atcelt apstrīdēto lēmumu;

— nospriest, ka maksājamā nodokļa atlaišana ir pamatota;

— piespriest Komisijai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

37 Tiesas sēdē, atbildot uz Vispārējās tiesas jautājumu, prasītāja atsauca otro prasījumu, kas tika ierakstīts tiesas sēdes protokolā.

38 Komisijas prasījumi Vispārējai tiesai ir šādi:

— prasību noraidīt;

— piespriest prasītājai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

Juridiskais pamatojums

39 Savas prasības atbalstam prasītāja norāda sešus pamatus. Pirmie pieci pamati attiecas uz Muitas kodeksa 239. panta pārkāpumu, ko Komisija esot izdarījusi, kļūdaini uzskatot, ka prasītāja neatradās īpašā situācijā un ka tā pieļāvusi acīmredzamu nolaidību, un nepareizi nolemjot, ka prasītājas lūgtā nodokļa atlaišana nebija pamatota. Sestais pamats attiecas uz pamatojuma nenorādīšanu apstrīdētajā lēmumā, jo tajā nav ņemti vērā visi fakti un apstākļi, uz kuriem prasītāja atsaucās.

Ievada piezīmes par procedūru, saskaņā ar kuru tiek atlaists ievedmuitas nodoklis

40 Ir jāuzsver Muitas kodeksa 239. pantā, kas precizēts un papildināts ar Īstenošanas regulas 905. pantu, paredzētā mehānisma izņēmuma raksturs.

41 Saskaņā ar Muitas kodeksa 239. pantu "ievedmuitas [..] nodokļus var atmaksāt vai atlaist [..] gadījumos, kurus radījuši apstākļi, kādos attiecīgo personu nevar saistīt ar krāpšanu vai klaju nolaidību".

42 Šī norma ir papildināta ar Īstenošanas regulas 905. pantu, kurā paredzēts, ka tās dalībvalsts iestādes, kura saņem pieteikumu atlaist ievedmuitas nodokli, pārsūta to Komisijai, lai pieteikums tiktu izskatīts atbilstoši paredzētajai procedūrai, ja pieteikumam ir pievienoti "pierādījumi, kas var apliecināt īpašu situāciju tādu apstākļu dēļ, kuros attiecīgajai personai nevar piedēvēt ļaunprātību vai acīmredzamu nolaidību".

43 Ir nospriests, ka ievedmuitas nodokļa atmaksas vai atlaišanas procedūras mērķis konkrēti ir atļaut nodokļa vēlāku samaksu tikai gadījumos, kad šāda samaksa ir pamatota un saderīga ar tādiem pamatprincipiem kā tiesiskās paļāvības aizsardzības princips (šajā ziņā skat. spriedumu, 1999. gada 11. novembris, *Söhl & Söhlke*, C-48/98, Krājums, EU:C:1999:548, 54. punkts, un rīkojumu, 2009. gada 1. oktobris, *Agrar-Invest-Tatschl*/Komisija, C-552/08 P, Krājums, EU:C:2009:605, 52. punkts).

44 Turklāt no pastāvīgās judikatūras izriet, ka šis nodokļa atmaksas vai atlaišanas mehānisms ir vispārīga taisnīguma klauzula, kas ir paredzēta īpašām situācijām (skat. spriedumu, 2006. gada 30. novembris, *Heuschen & Schrouff Oriëntal Foods*/Komisija, T-382/04, EU:T:2006:369, 42. punkts un tajā minētā judikatūra). Tādējādi ievedmuitas nodokļu atmaksāšana vai atlaišana, ko var piešķirt tikai ar

nosacījumiem un speciāli tam paredzētos gadījumos, ir izņēmums no parastās importa un eksporta procedūras, un tādējādi normas, kurās paredzēta šāda atmaksāšana vai šāda atlaišana, ir jāinterpretē šauri (spriedums, 2011. gada 17. februāris, *Berel* u.c., C-78/10, Krājums, EU:C:2011:93, 46. punkts; skat. spriedumu *Heuschen & Schrouff Oriëntal Foods*/Komisija, minēts iepriekš, EU:T:2006:369, 45. punkts un tajā minētā judikatūra).

45 Runājot par nosacījumu, kas attiecas uz īpašas situācijas pastāvēšanu Muitas kodeksa 239. panta izpratnē, šis nosacījums ir izpildīts, ja no lietas apstākļiem izriet, ka parādnieks ir izņēmuma stāvoklī salīdzinājumā ar citiem to pašu darbību veicošiem uzņēmējiem un ka, ja šo apstākļu nebūtu bijis, tas nebūtu cietis zaudējumus, kas saistīti ar ievedmuitas nodokļa vēlāku iegrāmatošanu (šajā ziņā skat. spriedumus, 1999. gada 25. februāris, *Trans-Ex-Import*, C-86/97, Krājums, EU:C:1999:95, 22. punkts, un 1998. gada 19. februāris, *Eyckeler & Malt*/Komisija, T-42/96, Krājums, EU:T:1998:40, 132. punkts).

46 Turklāt, lai noteiktu, vai lietas apstākļi veido īpašu situāciju, kurā attiecīgā persona nav vainojama ne acīmredzamā nolaidībā, ne krāpšanā, Komisijai jāizvērtē visi relevantie fakti (attiecībā uz Padomes 1979. gada 2. jūlija Regulas (EEK) Nr. 1430/79 par ievedmuitas vai izvedmuitas nodokļu atmaksāšanu vai atlaišanu [neoficiāls tulkojums] (OV L 175, 1. lpp.) interpretāciju pēc analoģijas skat. spriedumu, 2002. gada 11. jūlijs, *Hyper*/Komisija, T-205/99, Krājums, EU:T:2002:189, 93. punkts).

47 Lietas dalībnieku pamati un argumenti šajā lietā ir jāanalizē iepriekš minēto apsvērumu gaismā.

Par pirmajiem pieciem pamatiem, kas attiecas uz Muitas kodeksa 239. panta pārkāpumu

Par īpašas situācijas pastāvēšanu

48 Ar pirmo pamatu prasītāja būtībā apgalvo, ka Komisija, uzskatot, ka prasītāja nav īpašā situācijā Muitas kodeksa 239. panta izpratnē, ir pieļāvusi kļūdu tiesību piemērošanā, jo, pirmkārt, Nīderlandes iestādes bija izsniegušas paziņojumus par piedziņu, to iepriekš neuzklausot, un novēloti uzsākušas ievedmuitas nodokļa piedziņu no Importētāja un, otrkārt, no Nīderlandē uzņēmējdarbību veicoša muitas aģenta statusa tolaik *de facto* izrietēja pienākums rīkoties kā attiecīgā klienta netiešam pārstāvim.

49 Šajā ziņā ir jānorāda, ka Muitas kodeksa 239. pantā un Īstenošanas regulas 905. pantā paredzētās taisnīguma klauzulas vienīgais mērķis ir – pastāvot īpašiem apstākļiem un ja nav konstatējama ne acīmredzama nolaidība, ne krāpšana – atbrīvot noteiktus uzņēmējus no nepieciešamības veikt nesamaksāto nodevu apmaksu, nevis apšaubīt pašu principu, ka muitas parāds ir jāmaksā, vai ar to saistīto procedūru. Proti, Savienības materiālo muitas tiesību piemērošana ir valsts muitas dienestu ekskluzīvajā kompetencē (spriedums, 1993. gada 6. jūlijs, *CT Control (Rotterdam)* un *JCT Benelux* /Komisija, C-121/91 un C-122/91, Krājums, EU:C:1993:285, 45. punkts). Lēmumus, kurus šīs iestādes ir pieņēmušas, piemērojot šīs tiesības, var apstrīdēt valsts tiesās saskaņā ar Muitas kodeksa 243. pantu, savukārt minētās tiesas var vērsties Tiesā saskaņā ar LESD 267. pantu (spriedumi, 1998. gada 16. jūlijs, *Kia Motors* un *Broekman Motorships*/Komisija, T-195/97, Krājums, EU:T:1998:181, 36. punkts, un 2005. gada 13. septembris, *Ricosmos*/Komisija, T-53/02, Krājums, EU:T:2005:311, 165. punkts).

50 Tādējādi nodokļa parādnieks, kurš prasa atcelt lēmumu, ko Komisija pieņēmusi Īstenošanas regulas 905. pantā paredzētās procedūras noslēgumā, var lietderīgi atsaukties tikai uz pamatiem vai argumentiem, kuri vērsti uz to, lai pierādītu, ka pastāv īpaša situācija vai nepastāv viņa acīmredzama nolaidība vai viņa veikta krāpšana. Nodokļa parādnieks attiecībā uz šo lēmumu nevar atsaukties uz pamatiem vai argumentiem, kuri vērsti uz to, lai pierādītu, ka tie kompetento valsts iestāžu lēmumi, ar ko uzlikts strīdīgais nodokļa maksājums, ir nelikumīgi (šajā ziņā skat. rīkojumu, 2012. gada 28. februāris, *Schneider España de Informática*/Komisija, T-153/10, Krājums, EU:T:2012:94, 30. punkts un tajā minētā judikatūra).

51 Šajā lietā prasītājas arguments, ka Nīderlandes iestādes tai esot nosūtījušas paziņojumus par piedziņu, iepriekš nedodot tai iespēju atbilstoši izteikt savus apsvērumus, būtībā ir vērsts uz to, lai apstrīdētu šo iestāžu īstenotās procedūras likumību un tādējādi – paziņojumus, kas izdoti tās rezultātā. Tikai apstāklis vien, ka prasītāja šo argumentu ir paudusi Komisijai, lai pierādītu, ka tā atradās īpašā situācijā Muitas kodeksa 239. panta izpratnē, šajā ziņā neko nemaina, jo Komisija Īstenošanas regulas 905. pantā paredzētās procedūras ietvaros nav kompetenta pārbaudīt valsts muitas dienestu lēmumu likumību. No tā izriet, ka minēto argumentu nevar izmantot, lai vērstos pret apstrīdēto lēmumu šajā tiesvedībā.

52 Savukārt paziņojumi par piedziņu, ko Nīderlandes muitas dienesti ir nosūtījuši prasītājai, ir tikai paziņojumi tai par to, ka šie dienesti ir vēlāk iegrāmatojuši pastāvošu muitas parādu, kas, pamatojoties uz Muitas kodeksa 201. panta 2. punktu, bija radies, pieņemot prasītājas iesniegtās deklarācijas. Turklāt, pamatojoties uz Muitas kodeksa 201. panta 3. punktu, prasītāja bija parādniece attiecībā uz visu parādu, tai skaitā ievedmuitas nodokli, kas netika iekasēts, jo deklarācijas bija noformētas, tajās kā importētā glifosāta izcelsmes vietu norādot Taivānu, lai gan glifosāta patiesā izcelsmes valsts bija Ķīna, un tādējādi šim produktam bija piemērojams antidempinga maksājums.

53 Tādējādi, ja pēcmuitošanas pārbaudes ir ļāvušas konstatēt, ka antidempinga maksājumi kļūdaini nav piemēroti, valsts muitas dienestiem principā ir jāveic importēšanas brīdī neiekasēto maksājumu pēcmuitošanas piedziņa (skat. pēc analoģijas spriedumu, 1996. gada 14. maijs, *Faroe Seafood* u.c., C-153/94 un C-204/94, Krājums, EU:C:1996:198, 16. punkts).

54 Turklāt, no ziņojuma, ko Nīderlandes muitas dienesti sagatavoja 2002. gada 21. februārī to kontroles pasākumu noslēgumā, kas attiecībā uz prasītāju tika veikti 2001. gada 30. jūlijā, 3. augustā, 30. novembrī un 14. decembrī, izriet, ka 2002. gada 11. februārī notika izmeklēšanas noslēguma pārrunas ar prasītājas pārstāvjiem. No šā ziņojuma arī izriet, ka inspektors aicināja prasītājas pārstāvjus sniegt savus apsvērumus un ka viņi norādīja, ka viņi vispirms veikšot iekšēju izmeklēšanu. No lietas materiāliem izriet, ka Nīderlandes muitas dienestiem vēlāk tomēr netika nosūtītas atbildes uz inspektora jautājumiem.

55 Runājot par prasītājas argumentiem, kas skar to paziņojumu par piedziņu novēlotību, ko Nīderlandes muitas dienesti izdeva attiecībā uz Importētāju, ir jākonstatē, ka šo argumentu mērķis būtībā ir apstrīdēt Nīderlandes muitas dienestu pieņemtos lēmumus, kuri izriet no materiālo muitas tiesību piemērošanas, nevis Īstenošanas regulas 905. pantā paredzētās procedūras piemērošanas, kas ir Komisijas kompetencē. Tāpēc šos argumentus nevar izmantot, lai vērstos pret apstrīdēto lēmumu šajā tiesvedībā.

56 Taču ir jāatgādina, ka, pamatojoties uz Muitas kodeksa 201. panta 3. punktu, ievedmuitas nodokļa parādnieks ir deklarētājs un pārstāvības gadījumā parādnieks ir arī persona, kuras uzdevumā ir aizpildīta muitas deklarācija. Turklāt, pamatojoties uz Muitas kodeksa 213. pantu, ja par viena un tā paša muitas parāda samaksu atbild vairākas personas, tās par šo parādu atbild solidāri. Tādējādi Nīderlandes muitas dienestiem nevar pārmest to, ka tie ir izdevuši paziņojumus par piedziņu attiecībā pret prasītāju kā muitas aģenti un tādējādi – muitas parādnieku. Faktam, ka Nīderlandes muitas dienesti vēlāk izdeva paziņojumus par piedziņu attiecībā uz Importētāju, nav nozīmes. Attiecībā uz faktu, ka tika pasludināta Importētāja maksātnespēja un netika piedzīta muitas dienestu paziņojumos par piedziņu noteiktā summa, un prasītāja nevar vērsties pret Importētāju – tā ir daļa no riskiem, kas ir neatraujami saistīti ar muitas aģenta darbības veikšanu. No tā izriet, ka paziņojumu par piedziņu izdošana attiecībā uz Importētāju 2003. gadā un apstākļi, uz kuriem šajā ziņā atsaucas prasītāja, tai nerada īpašu situāciju Muitas kodeksa 239. panta izpratnē.

57 Runājot par prasītājas argumentu, saskaņā ar kuru fakts, ka, pamatojoties uz Nīderlandē muitas aģentiem piemērojamo regulējumu, tai bija pienākums rīkoties kā Importētāja netiešam pārstāvim, prasītājai ir radījis īpašu situāciju, ir jākonstatē, ka šis regulējums izriet no Nīderlandes procesuālajām muitas tiesībām.

58 Ir jāatgādina, ka, pamatojoties uz Muitas kodeksa 5. panta 2. punktu, pārstāvība attiecībām ar muitas dienestiem muitas noteikumos paredzēto darbību un formalitāšu izpildei var būt tieša, ja pārstāvis rīkojas otras personas vārdā un tās uzdevumā, vai netieša, ja pārstāvis rīkojas savā vārdā, bet otras personas uzdevumā. Saskaņā ar šo pašu noteikumu dalībvalsts var ierobežot tiesības aizpildīt muitas deklarācijas, nosakot, ka pārstāvim ir jābūt muitas aģentam, kas darbojas attiecīgās valsts teritorijā. Tādējādi Nīderlandē piemērojamais regulējums, kurā paredzēta gan tieša, gan netieša pārstāvība, balstās uz vienu no iespējām, kas dalībvalstīm sniegta pašā Muitas kodeksā. Tā kā šis regulējums, kurā paredzēti īpaši nosacījumi, ja deklarācijas iesniedz muitas aģents, kas veic uzņēmējdarbību šajā valstī, ir piemērojams visiem muitas aģentiem, kas veic uzņēmējdarbību Nīderlandē, prasītāja nevar apgalvot, ka tas tai rada īpašu situāciju Muitas kodeksa 239. panta izpratnē.

59 Ņemot vērā iepriekš minēto, prasītājas pirmais pamats ir jānoraida kā nepamatots.

60 Ar otro pamatu prasītāja būtībā apgalvo, ka Taivānas komercpalātu rīcība, kuras izsniedza kļūdainos izcelsmes sertifikātus, tai ir radījusi īpašu situāciju.

61 Pamatojoties uz Muitas kodeksa 62. pantu, deklarētājam ir pienākums piegādāt visu informāciju un dokumentus, kas nepieciešama, lai muitas dienesti piemērotu attiecīgo muitas procedūru, tai skaitā, ja ir piemērojami antidempinga maksājumi saistībā ar preču izcelsmi.

62 Šajā ziņā ir jāatgādina par judikatūru, saskaņā ar kuru uzticēšanās, ka ir patiesi tādi izcelsmes sertifikāti, kas izrādās viltoti, nepatiesi vai nederīgi, pati par sevi nav uzskatāma par īpašu situāciju, kas pamatotu nodokļa atlaišanu (rīkojums, 2010. gada 1. jūlijs, *DSV Road*/Komisija, C-358/09 P, EU:C:2010:398, 81. punkts; skat. pēc analoģijas spriedumus, 1984. gada 13. novembris, *Van Gend & Loos* un *Expeditiebedrijf Bosman*/Komisija, 98/83 un 230/83, Krājums, EU:C:1984:342, 13. punkts, un 2001. gada 10. maijs, *Kaufring* u.c./Komisija, T-186/97, T-187/97, no T-190/97 līdz T-192/97, T-210/97, T-211/97, no T-216/97 līdz T-218/97, T-279/97, T-280/97, T-293/97 un T-147/99, Krājums, EU:T:2001:133, 234. punkts). Proti, tiktu lielā mērā atņemta pēcmuitošanas pārbaužu lietderība, ja šādu sertifikātu izmantošana pati par sevi varētu pamatot nodokļa atlaišanu. Pretējs risinājums varētu mazināt uzņēmēju centību un likt publiskajām finansēm uzņemties risku, kas principā ir jānes uzņēmējiem (šajā ziņā skat. spriedumu, 1996. gada 18. janvāris, *SEIM*, C-446/93, Krājums, EU:C:1996:10, 45. punkts).

63 Turklāt no judikatūras izriet, ka fakts, ka kādas dalībvalsts muitas dienesti uzsāk muitas nodokļu pēcmuitošanas piedziņu pēc tam, kad izcelsmes sertifikāti izrādās nederīgi pēc kontroles, ko vēlāk veikušas šās valsts iestādes, ir parasts komerciāls risks, kuru katram informētam un tiesību normas zinošam uzņēmējam ir jāapzinās (skat. pēc analoģijas spriedumu, *Hyper*/Komisija, minēts 46. punktā, EU:T:2002:189, 114. punkts un tajā minētā judikatūra).

64 Tāpat ir svarīgi atgādināt, ka, runājot par antidempinga maksājumiem, kas ar Komisijas vai Padomes regulu uzlikti precēm, kuru izcelsmes vieta ir trešā valsts, šīs valsts iestādes nekādā veidā nav iesaistītas šādas regulas īstenošanā un tām nav piešķirtas nekādas kontroles vai uzraudzības funkcijas, kas nodokļa parādniekam ļautu uzskatīt šīs iestādes par "kompetentām", ņemot vērā aspektus, kas izriet no šādiem Savienības tiesību aktiem.

65 Šajā lietā prasītājas noformētajās deklarācijās kā importējamā glifosāta izcelsmes vieta ir norādīta Taivāna. Lai pamatotu deklarācijas norādīto glifosāta izcelsmes vietu, prasītāja balstījās uz izcelsmes sertifikātiem, kurus izdevušas Taivānas komercpalātas un kurus tai bija pārsūtījis Importētājs. Pēcmuitošanas pārbaudes rezultātā izrādījās, ka šie sertifikāti neapliecina importētā glifosāta patieso izcelsmes vietu. Taču faktu, ka šie sertifikāti izrādījās nederīgi, nevar uzskatīt par apstākli, kas prasītājai radītu īpašu situāciju. Balstīšanās uz šiem sertifikātiem, lai konstatētu to preču izcelsmi, kas deklarētas muitas dienestiem, ir deklarētājas izvēle, kuru tā izdarīja, lai izpildītu savu pienākumu deklarēt importējamo preču izcelsmi muitas dienestiem. Šī izvēle ietver riskus, kas ir neatraujami saistīti ar muitas aģenta darbības veikšanu, un tādējādi tie ir jāuzņemas muitas aģentam, nevis

publiskajām finansēm. Ja, kā to apgalvo prasītāja, šie apstākļi ir jāuzskata par tādiem, kas nodokļa parādniekam rada īpašu situāciju, kura pamato antidempinga maksājumu atlaišanu, uzņēmējiem nebūtu nekādas intereses pārliecināties par muitas dienestiem iesniegto deklarāciju un dokumentu patiesumu.

66 Iepriekš minētos apsvērumus nevar likt apšaubīt Komisijas lēmumi, uz kuriem prasītāja atsaucas un ar kuriem preferenciāla režīma ietvaros tika uzskatīts, ka atlaišana ir pamatota ar faktu, ka trešās valsts iestādes, kuras īpaši noteiktas saskaņā ar šo režīmu, vairāku gadu gaitā bija izsniegušas nepatiesus izcelsmes sertifikātus, nenotiekot nevienai pēcmuitošanas pārbaudei un importētajiem, kas nerīkojās krāpnieciski vai nolaidīgi, par to netiekot brīdinātiem.

67 Kā Komisija pareizi norāda apstrīdētajā lēmumā, šie lēmumi tika pieņemti preferenciālu tarifu režīmu ietvaros un apsvērumi, kas tajos iekļauti attiecībā uz trešo valstu iestāžu aktiem, nav piemērojami šīs lietas apstākļiem, kura ir saistīta nevis ar šāda režīma piemērošanu, bet gan ar antidempinga maksājumu piemērošanu.

68 Turklāt ir jākonstatē, ka šajā lietā nav skaidri noteikts, kādā mērā un uz kāda pamata komercpalātas, kuras it kā ir izsniegušas attiecīgos izcelsmes sertifikātus, var uzskatīt par šajā ziņā kompetentajām iestādēm.

69 Papildus tam ir jāatgādina arī par judikatūru, saskaņā ar kuru nepreferenciāla režīma ietvaros, tai skaitā, kad tiek piemēroti antidempinga maksājumi, nav izdarāmi nekādi secinājumi no fakta, ka trešās valsts iestādes ir izsniegušas sertifikātu par attiecīgo preču nepreferenciālu izcelsmi (šajā ziņā skat. spriedumu, 2010. gada 16. decembris, *HIT Trading* un *Berkman Forwarding*/Komisija, T-191/09, EU:T:2010:535, 43. punkts).

70 Ņemot vērā iepriekš minētos apsvērumus, prasītājas otrais pamats ir jānoraida kā nepamatots.

71 Ar trešo pamatu prasītāja būtībā apgalvo, ka Komisija ir kļūdaini uzskatījusi, ka Komisijas pašas rīcība, kas esot kvalificējama kā tās koordinācijas un uzraudzības pienākumu neizpilde saistībā ar šajā lietā veikto izmeklēšanu, nav prasītājai radījusi īpašu situāciju Muitas kodeksa 239. panta izpratnē.

72 Ir jānorāda, ka, piemērojot antidempinga maksājumus, kuri noteikti ar Regulu Nr. 368/98 un kuru apiešana ir Nīderlandes muitas dienestu izdoto paziņojumu par piedziņu pamatā, Komisijas kompetence ir ierobežotāka nekā lietā, kurā tika pasludināts spriedums *C. A. S.*/Komisija, minēts 23. punktā (EU:C:2008:446), uz kuru atsaucas prasītāja. Minētajā lietā Komisijai bija īpaši pienākumi, kurus tai uzlika ar trešo valsti noslēgts asociācijas nolīgums, ar ko tai piešķirtas arī pilnvaras, lai tā šos pienākumus varētu izpildīt. Savukārt pienākums piemērot antidempinga maksājumus konkrētajam importam attiecas galvenokārt uz dalībvalstu muitas dienestiem. Taču Komisijas kompetencē – vispārīgi kā Līgumu un sekundāro Savienības tiesību sarga un konkrēti kā institūcijas, kas kontrolē Savienības muitas tiesību piemērošanu, – ir koordinācijas un uzraudzības pienākumi, īpaši saistībā ar iespējamu pārkāpumu izmeklēšanu.

73 Šajā lietā Komisija vispirms 1999. gada 14. decembrī savstarpējās palīdzības ietvaros paziņoja dalībvalstīm informāciju, kura bija tās rīcībā un attiecās uz iespējamu antidempinga maksājumu apiešanu saistībā ar tāda glifosāta importu Savienībā, kura izcelsmes vieta ir Ķīna.

74 Turklāt, kā iepriekš tika izklāstīts 13.–15. punktā, Komisija, īpaši ar *OLAF* starpniecību, palīdzēja Portugāles un Nīderlandes muitas dienestiem to veiktajā izmeklēšanā, koordinējot viņu darbības, tai skaitā pārsūtot tiem noderīgu informāciju, kas tika iegūta izmeklēšanas rezultātā. Šis koordinācijas darbs izraisīja *OLAF* izmeklēšanas misiju, kura devās uz Taivānu.

75 Visbeidzot Komisija pieņēma Regulu Nr. 909/2001, ar ko tā uzsāka savu izmeklēšanu par tādam glifosātam, kura izcelsmes vieta ir Ķīna, noteiktā antidempinga maksājuma apiešanu. Šīs izmeklēšanas noslēgumā Padome pieņēma Regulu Nr. 163/2002, ar kuru tādam glifosātam, kura izcelsmes vieta ir Ķīna, piemērojamie antidempinga maksājumi tika attiecināti arī uz glifosāta importu no Taivānas un Malaizijas.

76 Tādējādi, pretēji prasītājas apgalvotajam, no lietas faktiem izriet, ka Komisija pakāpeniski īstenoja procedūras vai šādas procedūras tika īstenotas ar Komisijas atbalstu, lai valstu iestāžu un *OLAF* veikto dažādo izmeklēšanas posmu noslēgumā tiktu atklāta informācija par iespējamo apiešanu.

77 Turklāt ir svarīgi uzsvērt, ka starp pienākumiem, kuri šādi uzlikti Komisijai, nav pienākuma informēt importētājus vai muitas aģentus ne par informācijas elementiem, kuri ir tās rīcībā, ne tos brīdināt, kad tai ir šaubas par viņu veiktajiem darījumiem, kā tas ir atzīts judikatūrā (šajā ziņā skat. spriedumu *Hyper* /Komisija, minēts 46. punktā, EU:T:2002:189, 126. punkts). Tādējādi Komisija ir izpildījusi savus uzraudzības un koordinācijas pienākumus saistībā ar tās regulas īstenošanu, ar kuru noteikti šajā lietā piemērojamie antidempinga maksājumi.

78 Turklāt nav strīda par to, ka Komisija iniciēja valsts iestāžu veikto izmeklēšanu savstarpējās palīdzības ietvaros, ar savu 1999. gada 14. decembra paziņojumu nosūtot dalībvalstīm informāciju, kuru tā par atsevišķiem pārkāpumiem bija saņēmusi no divām dalībvalstīm, kā arī paužot savas aizdomas, kuras, pamatojoties uz tās rīcībā esošu vispārīgu informāciju, tai bija radušās attiecīgajā brīdī.

79 Fakts, ka prasītājas 52 deklarācijas tika iesniegtas, pirms tika pabeigtas dažādās valstu un *OLAF* veiktās izmeklēšanas, nenozīmē, ka ir apšaubāma Komisijas rīcība šajā lietā.

80 Tādējādi Komisija apstrīdētajā lēmumā pareizi ir secinājusi, ka tās rīcība nav radījusi prasītājai īpašu situāciju Muitas kodeksa 239. panta izpratnē.

81 Tāpēc prasītājas trešais pamats ir jānoraida kā nepamatots.

82 Ar savu ceturto pamatu prasītāja apgalvo, ka Komisija kļūdaini ir uzskatījusi, ka prasītājai īpašu situāciju nav radījis tas, ka Nīderlandes muitas dienesti esot reaģējuši novēloti un neesot atbilstošā veidā sadarbojušies saistībā ar izmeklēšanu par glifosāta importu.

83 Šajā ziņā ir jāatgādina, ka no judikatūras izriet, ka, ja vien muitas dienestiem faktiski nav zināms par pārkāpumiem saistībā ar importu un ja vien tie apzināti nepieļauj šo pārkāpumu turpināšanos nolūkā efektīvāk tos pārtraukt, fakts, ka tie pieņem deklarācijas, kas attiecas uz šo importu, nerada nodokļa parādniekam īpašu situāciju Muitas kodeksa 239. panta izpratnē (šajā ziņā skat. spriedumu *HIT Trading* un *Berkman Forwarding*/Komisija, minēts 69. punktā, EU:T:2010:535, 101. un 102. punkts).

84 Šajā lietā, pirmkārt, no Komisijas 1999. gada 14. decembra vēstules izriet, ka Komisijas rīcībā bija noteikta vispārīga informācija un Beļģijas un Francijas iestāžu sniegti piemēri, ko tā pārsūtīja dalībvalstīm tieši tādēļ, lai šīs iestādes varētu veikt izmeklēšanu un atklāt iespējamas apiešanas darbības.

85 Ir jākonstatē, ka Komisija savā vēstulē aicināja dalībvalstis būt uzmanīgām un ievākt papildu informāciju. Tomēr, lai arī bija pievienots glifosātu importējošo sabiedrību saraksts, minētajā vēstulē nebija iekļautas pietiekami konkrētas norādes par noteiktām sabiedrībām, kas attaisnotu valsts iestāžu konkrētu un tūlītēju rīcību attiecībā uz tām vai attiecībā uz to veiktajām darbībām.

86 Otrkārt, šajā lietā nav runas par preferenciāliem režīmiem vai darbībām saistībā ar asociācijas nolīgumiem vai līgumiem, kuros paredzētas īpašas uzraudzības sistēmas, kas jāpiemēro kompetentajām iestādēm, kurām piešķirta šāda funkcija. Protams, saistībā ar importu, uz kuru attiecas vispārējais regulējums un kuram piemērojami antidempinga maksājumi, gan Komisijai, gan valsts iestādēm ir

rūpības un uzraudzības pienākums, lai panāktu, ka Savienības tiesības tiek piemērotas. Taču šāds pienākums nenozīmē, ka, pastāvot tādai informācijai, kas iekļauta 1999. gada 14. decembra vēstulē, muitas dienestiem ir fiziski un sistemātiski jākontrolē visi glifosāta sūtījumi, kas ienāk Savienības muitā, ciktāl tie ir saistīti ar šajā vēstulē minētajām sabiedrībām. Tāpat muitas dienestiem, ņemot vērā tiem sniegtās informācijas vispārīgo raksturu, nebija arī pienākuma brīdināt minētās sabiedrības.

87 Pretēji tam, ko prasītāja apgalvo, atsaucoties uz 1999. gada 7. septembra spriedumu *De Haan* (C-61/98, Krājums, EU:C:1999:393), šīs lietas fakti neļauj izdarīt secinājumu, ka Nīderlandes muitas dienestiem pēc Komisijas 1999. gada 14. decembra vēstules bija precīza informācija par pārkāpumiem, kas konstatēti prasītājas iesniegtajās deklarācijās, un ka tie tomēr apzināti ir ļāvuši turpināt iesniegt šīs deklarācijas. Turklāt no šīs pašas judikatūras izriet, ka muitas dienestiem, kas ir informēti par krāpšanas iespējamību, nav pienākuma brīdināt uzņēmēju, ka viņš šīs krāpšanas dēļ varētu kļūt par muitas nodokļa parādnieku, kaut arī šis uzņēmējs būtu rīkojies labā ticībā (šajā ziņā skat. *De Haan*, minēts iepriekš, EU:C:1999:393, 36. punkts).

88 Treškārt, no lietas materiāliem izriet, ka Nīderlandes muitas dienesti pirmo prasītājas pārbaudi veica 2001. gada 30. jūlijā, dažas dienas pēc tam, kad 19. jūlijā prasītāja iesniedza strīdīgās deklarācijas. Taču, kā izriet no šo iestāžu 2002. gada 21. februāra ziņojuma, tikai pēc prasītājas kontroles veikšanas tās spēja konstatēt pārkāpumus, kuru rezultātā tika izdots attiecīgais paziņojums par piedziņu.

89 Tāpat no lietas materiāliem izriet, ka informācija, kuru Nīderlandes iestādes ieguva savas izmeklēšanas laikā, tika nosūtīta Komisijai, kura savukārt to pārsūtīja Portugāles muitas dienestiem. Tāpat tieši pēc Nīderlandes muitas dienestu lūguma tika uzsākta *OLAF* izmeklēšana, tai skaitā misija Taivānā. Šie elementi liecina par Nīderlandes muitas dienestu aktīvo lomu, kuru viņi īstenoja, veicot savu izmeklēšanu saistībā ar aizdomām par apiešanu, kā arī koordinācijā ar citiem muitas dienestiem un *OLAF*.

90 Ņemot vērā iepriekš minēto, ir jākonstatē, ka Komisija ir pamatoti uzskatījusi, ka Nīderlandes muitas dienestu rīcība nav radījusi prasītājai īpašu situāciju Muitas kodeksa 239. panta izpratnē.

91 Tādējādi prasītājas ceturtais pamats ir jānoraida kā nepamatots.

92 Ņemot vērā iepriekš minēto, ir jāsecina, ka Komisija nav pieļāvusi nevienu kļūdu tiesību piemērošanā, apstrīdētajā lēmumā uzskatot, ka neviens no prasītājas izvirzītajiem elementiem tai nevar radīt īpašu situāciju un ka tādējādi pirmais no diviem kumulatīvajiem nosacījumiem, kuri paredzēti Muitas kodeksa 239. pantā, šajā lietā nav izpildīts.

Par krāpšanas vai acīmredzamas nolaidības pastāvēšanu

93 Ar savu piekto pamatu prasītāja būtībā apstrīd Komisijas veikto novērtējumu par prasītājas it kā nepietiekamo rūpību, uz ko pamatojoties Komisija ir secinājusi, ka Muitas kodeksa 239. pantā paredzētais otrais nosacījums šajā lietā nav izpildīts.

94 No Īstenošanas regulas 905. panta 3. punkta izriet, ka, lai pārbaudītu, vai izpildīti Muitas kodeksa 239. pantā paredzētie nosacījumi, Komisijai ir jāanalizē visi attiecīgie elementi, tai skaitā tie, kas saistīti attiecīgā uzņēmēja rīcību, jo īpaši ar viņa profesionālo pieredzi, godprātību un centību.

95 Šajā ziņā ir jāatgādina pastāvīgā judikatūra, saskaņā ar kuru, lai izvērtētu, vai ir pieļauta acīmredzama nolaidība Muitas kodeksa 239. panta izpratnē, it īpaši ir jāņem vērā to normu sarežģītība, kuru neizpildes gadījumā rodas muitas parāds, kā arī attiecīgā uzņēmēja pieredze un rūpība (skat. spriedumu, 2005. gada 27. septembris, *Common Market Fertilizers*/Komisija, T-134/03 un T-135/03, Krājums, EU:T:2005:339, 135. punkts un tajā minētā judikatūra).

96 Šo principu gaismā ir jāpārbauda elementi, ko Komisija ir ņēmusi vērā, veicot savu izvērtējumu attiecībā uz Muitas kodeksa 239. panta otro nosacījumu.

97 Tā kā Komisijas nostāja, ka piemērojamās normas šajā lietā nav sarežģītas, nav tikusi apstrīdēta, ir jāizvērtē abi pārējie kritēriji, kurus Komisija apskatījusi apstrīdētajā lēmumā.

98 Runājot par kritēriju, kas attiecas uz uzņēmēja profesionālo pieredzi, ir jāizvērtē, vai runa ir par uzņēmēju, kura profesionālā darbība galvenokārt sastāv no importa un eksporta darbībām, un vai viņam jau ir pieredze šādu darbību veikšanā (spriedums *Common Market Fertilizers*/Komisija, minēts 95. punktā, EU:T:2005:339, 140. punkts).

99 Šajā lietā ir jākonstatē, ka prasītāja – kā to norādījusi Komisija apstrīdētā lēmuma 54. punktā, ko prasītāja nav apstrīdējusi, – ir sabiedrība, kas darbojas muitošanas jomā kopš 1971. gada, tādējādi tā ir pieredzējusi uzņēmēja saistībā ar eksporta un importa uz Savienību darbībām. No tā izriet, ka antidempinga maksājumu regulējuma īpatnības tai nevarēja būt svešas – vēl jo vairāk tāpēc, ka īpašais regulējums, kurš piemērojams šajā lietā, nerada nekādus īpašus sarežģījumus, kā to apstrīdētajā lēmumā bija konstatējusi Komisija.

100 Turklāt, kā Komisija ir norādījusi apstrīdētā lēmuma 54. punktā, ko prasītāja neapstrīd, brīdī, kad prasītāja iesniedza strīdīgās deklarācijas par laišanu brīvā apgrozībā, tā jau bija noformējusi deklarācijas attiecībā uz glifosāta importu, tai skaitā glifosāta, kura izcelsmes vieta ir Ķīna, tam pašam klientam, par kuru ir runa šajā lietā, proti, Importētājam. Komisija šajā saistībā norāda arī, ka 1997. gada oktobrī un novembrī, neilgi pēc tam, kad 1997. gada 6. septembrī stājās spēkā Regula Nr. 1731/97, ar kuru tika noteikti pagaidu antidempinga maksājumi glifosāta importam no Ķīnas, prasītāja trīs gadījumos attiecībā uz Importētāju noformēja deklarācijas, kas attiecās uz glifosāta importu no Singapūras.

101 Tādējādi ir pamatoti, ka Komisija ir prasītāju uzskatījusi par pieredzējušu uzņēmēju Muitas kodeksa 239. panta piemērošanas nolūkā.

102 Attiecībā uz rūpīgumu, kuru prasītāja esot ievērojusi, vispirms ir jānorāda, ka no Muitas kodeksa 62. panta izriet, ka deklarācijās, kas iesniegtas muitas dienestiem, jābūt visām ziņām un visiem dokumentiem, kas nepieciešami tās muitas procedūras noteikumu īstenošanai, kurai preces ir deklarētas. Turklāt saskaņā ar Īstenošanas regulas 199. pantu un tās 37. pielikumu muitas iestādei iesniegta, deklarētāja parakstīta deklarācija rada atbildību par deklarācijā sniegto ziņu pareizību un pievienoto dokumentu autentiskumu.

103 Papildus tam no netiešās pārstāvības režīma, kas paredzēts Muitas kodeksa 5. pantā, izriet, ka netiešais pārstāvis, ciktāl viņš rīkojas savā vārdā, taču otras personas uzdevumā, ir atbildīgs par deklarācijām, kuras viņš iesniedz muitas dienestiem.

104 Šajā ziņā no judikatūras izriet, ka muitas aģents, ņemot vērā savas darbības būtību, uzņemas atbildību gan par ievedmuitas nodokļa samaksu, gan par to dokumentu pareizību, kurus tas iesniedz muitas dienestiem (spriedumi *CT Control (Rotterdam)* un *JCT Benelux*/Komisija, minēts 49. punktā, EU:C:1993:285, 37. punkts, un 2000. gada 18. janvāris, *Mehibas Dordtselaan*/Komisija, T-290/97, Krājums, EU:T:2000:8, 83. punkts).

105 Šajā lietā no apstrīdētā lēmuma izriet, ka Komisija ir ņēmusi vērā šādus elementus. Pirmkārt, Komisija apstrīdētā lēmuma 56. un 57. punktā ir norādījusi, ka Nīderlandes muitas dienesti, veicot kontroli prasītājas telpās, ir konstatējuši, ka 2000. gada 8. maija, 26. jūnija un 24. augusta deklarācijām ir pievienoti ar transportu saistīti rēķini, kuros kā nosūtīšanas osta ir norādīta Šanhaja, Ķīna. Netiek apstrīdēts, ka šie rēķini attiecas uz izmaksām, kuras radušās saistībā ar tā glifosāta importu, kas ir attiecīgo deklarāciju priekšmets, un ka tajos ir atsauces uz Šanhaju kā nosūtīšanas ostu. Šajā ziņā ir vienalga, vai tās ir sākotnējās izmaksas vai izmaksas par pārvadāšanu precīzā nozīmē, ciktāl no tā nešaubīgi izriet, ka glifosāts tika transportēts no Šanhajas ostas.

106 Otrkārt, Komisija apstrīdētā lēmuma 58. punktā ir norādījusi, ka trim 2000. gada 22. augusta deklarācijām bija pievienoti preču saraksti, ko noformējušas sabiedrības, kas veic uzņēmējdarbību Ķīnā. Netiek apstrīdēts, ka šie preču saraksti atbilst tiem pašiem glifosāta sūtījumiem, kas ir šo deklarāciju priekšmets, un attiecībā uz kuriem konosamentos kā saņemšanas vieta un iekraušanas osta ir norādīta *Kaohsiung* (Taivāna) un attiecībā uz kuriem tika iegūti izcelsmes sertifikāti, ko izdevusi Taivānas komercpalāta. Turklāt ir jākonstatē, ka šajās trīs deklarācijās pašās ir norādīts, ka preču nosūtīšanas valsts ir Ķīna, un prasītāja to neapstrīd.

107 Treškārt, Komisija apstrīdētā lēmuma 61. punktā ir norādījusi uz nekonsekvenci pašos izcelsmes sertifikātos, kas esot konstatēta, veicot valsts līmeņa procedūras Nīderlandē. No Nīderlandes muitas dienestu sagatavotajiem lietas dokumentiem, kā arī no prasītājas iesniegto strīdīgo izcelsmes sertifikātu kopijām izriet, ka šajos sertifikātos ir konstatējamas nekonsekvences, piemēram, trūkst datumu vai reģistrācijas numuru, sertifikātiem ar atšķirīgiem datumiem ir identiski reģistrācijas numuri, ir viens uz otra uzrakstīti reģistrācijas numuri vienā un tajā pašā sertifikātā vai ar spiedogu iekļauta norāde "oriģināls", kas atrodama tikai dažos sertifikātos.

108 Visbeidzot, kā Komisija ir norādījusi apstrīdētā lēmuma 54. punktā, ir jāņem vērā fakts, ka prasītāja Importētāja uzdevumā ir iesniegusi deklarācijas par tāda glifosāta laišanu brīvā apgrozībā, kura izcelsmes vieta ir Ķīna, pirms stājās spēkā Regula Nr. 1731/97, ar ko noteikts pagaidu antidempinga maksājums attiecībā uz glifosāta importu, kura izcelsmes vieta ir šī valsts, savukārt neilgi pēc šā datuma Importētājs mainīja valsti, no kuras tas importēja glifosātu.

109 Tādējādi Komisijai nevar pārmest, ka tā, ņemot vērā iepriekš minētos elementus, ir uzskatījusi, ka tādai muitas aģentei ar stāžu kā prasītajai vajadzētu būt bijušām vismaz šaubām par importētā glifosāta patieso izcelsmes vietu.

110 Turklāt, ja prasītāja, kā tā pati to apgalvo, pat nav pārbaudījusi rēķinus un preču sarakstus, kas saistīti ar attiecīgajām deklarācijām, vai arī tai šie rēķini un preču saraksti nav bijuši pieejami pirms deklarāciju iesniegšanas muitas dienestiem, kaut arī saskaņā ar Īstenošanas regulas 199. pantu kā deklarētāja tā ir atbildīga par šajās deklarācijās norādītās informācijas pareizību, tās rūpības trūkums ir vēl jo nozīmīgāks. Šajā ziņā, kā pareizi apgalvo Komisija, prasītājas iekšējās procedūras, saskaņā ar kurām tā apstrādā deklarācijas un noformē attiecīgos dokumentus, kā arī tās sabiedrību grupas struktūras īpatnības, kurā prasītāja ietilpst, nevar uzskatīt par attaisnojumu, kas tai ļautu atbrīvoties no pienākumiem, kuri ir neatraujami saistīti ar muitas aģenta funkcijām, un rezultātā apgrūtināt Savienības budžetu.

111 Ja prasītāja attiecībā uz jau iesniegtām deklarācijām bija saņēmusi dokumentus, no kuriem izriet, ka ir deklarēti nepareizi dati, īpaši attiecībā uz importēto preču izcelsmi, tā vismaz būtu varējusi labot šīs deklarācijas vai veikt pasākumus, lai izvairītos no tā, ka nepareiza informācija tiek sniegta atkārtoti.

112 Tāpat prasītāja nevar atsaukties uz faktu, ka tā ir iesniegusi deklarācijas tikai saskaņā ar sava klienta norādēm un pamatojoties uz viņa sniegtajiem dokumentiem, jo kā muitas aģente tā pati ir atbildīga par deklarāciju pareizību un patiesumu. Kā izriet no 104. punktā minētās judikatūras, muitas aģents nevar atsaukties uz sava klienta rīcību, lai pamatotu ievedmuitas nodokļa atlaišanu.

113 Prasītājas argumenti, kas ir vērsti uz Muitas kodeksa 239. pantā paredzētās acīmredzamās nolaidības vai krāpšanas pielīdzināšanu nepārvaramas varas jēdzienam, ir jānoraida, ņemot vērā Īstenošanas regulas 905. pantā un iepriekš 95. punktā minētajā judikatūrā noteikto, kur sniegti attiecīgie elementi šā nosacījuma izvērtēšanai.

114 Turklāt prasītāja nevar atsaukties uz apsvērumiem, uz kuru pamata Amsterdamas apelācijas tiesa atcēla Hārlemas rajona tiesas spriedumus. Ar šiem apsvērumiem tika secināts, ka, pamatojoties uz Īstenošanas regulas 905. pantu, Komisijai ir jāsniedz sava nostāja par to, vai prasītā nodokļa atlaišana ir pamatota. Tādējādi apelācijas tiesa nosprieda, ka lieta ir jāpārsūta Komisijai. Savukārt Komisijas pieņemtā lēmuma likumības novērtēšana ir Vispārējās tiesas jurisdikcijā.

115 No tā izriet, ka Komisija, īstenojot savu novērtējuma brīvību un ņemot vērā visus attiecīgos lietas elementus, īpaši attiecīgo normu sarežģītības trūkumu, prasītājas pieredzi un apstākļus, kas liecina par tās nepietiekamu rūpību, nav pieļāvusi kļūdu tiesību piemērošanā, uzskatot, ka šajā lietā nav izpildīts Muitas kodeksa 239. pantā paredzētais otrais nosacījums, kurš attiecas uz acīmredzamas nolaidības vai krāpšanas neesamību.

116 Tādējādi prasītājas piektais pamats ir jānoraida kā nepamatots.

Par sesto pamatu, kas attiecas uz pienākuma norādīt pamatojumu pārkāpumu

117 Ar savu sesto pamatu prasītāja būtībā apgalvo, ka apstrīdētajā lēmumā nav norādīts pietiekams pamatojums attiecībā uz atsevišķiem elementiem, kurus tā bija izvirzījusi, it īpaši saistībā ar Komisijas, Nīderlandes iestāžu un Taivānas iestāžu rīcību.

118 No judikatūras izriet, ka LESD 296. pantā prasītajam pamatojumam ir jābūt pielāgotam attiecīgā tiesību akta būtībai un tam ir nepārprotami un viennozīmīgi jāatspoguļo iestādes – tiesību akta izdevējas – argumentācija, lai ļautu ieinteresētajām personām noskaidrot veiktā pasākuma pamatojumu un kompetentajai tiesai veikt pārbaudi. Netiek prasīts, lai pamatojumā tiktu norādīti visi atbilstošie faktiskie un tiesiskie apstākļi, jo jautājums par to, vai tiesību akta pamatojums atbilst LESD 296. panta prasībām, ir jāizvērtē, ņemot vērā ne tikai tā tekstu, bet arī tā kontekstu, kā arī visas tās tiesību normas, kuras reglamentē attiecīgo jomu (skat. spriedumu, 2009. gada 30. aprīlis, Komisija/Itālija un *Wam*, C-494/06 P, Krājums, EU:C:2009:272, 48. punkts un tajā minētā judikatūra).

119 Šajā lietā no apstrīdētā lēmuma izriet, ka Komisija ir izvērtējusi argumentus, kurus prasītāja bija izvirzījusi apsvērumos, ko tā Komisijai bija iesniegusi 2011. gada 1. jūnijā un kas kopsavilkuma formā izklāstīti 26. punktā.

120 Apstrīdētajā lēmumā Komisija ir izskaidrojusi, kāpēc tā uzskata, ka tās rīcība nav prasītājai radījusi īpašu situāciju. Tāpat tā ir norādījusi uz to, ka nav tāda pienākuma, kas tai liktu uzraudzīt, kā Taivānas komercpalātas izdod sertifikātus, vai informēt glifosāta importētājus par savām aizdomām. Tā ir izklāstījusi arī savu saziņu ar valstu muitas dienestiem saistībā ar izmeklēšanu, kas veikta par glifosāta importu. Komisija ir paudusi savu nostāju par Amsterdamas apelācijas tiesas apsvērumiem saistībā ar Tiesas judikatūru.

121 Komisija apstrīdētajā lēmumā ir izklāstījusi arī pamatojumu, kāpēc tā uzskata, ka ne Taivānas komercpalātu rīcība, ne Nīderlandes iestāžu rīcība prasītājai nav radījusi īpašu situāciju Muitas kodeksa 239. panta izpratnē.

122 Turklāt apstrīdētajā lēmumā tā ir izvērtējusi elementus, kurus tā uzskatīja par nozīmīgiem, lai secinātu, ka Muitas kodeksa 239. pantā paredzētais otrais nosacījums nav izpildīts, īpaši atsaucoties uz faktu, ka prasītāja nav ievērojusi visu nepieciešamo rūpību, kas tiek sagaidīta no muitas jomas profesionāļa ar stāžu.

123 Tādējādi apstrīdētajā lēmumā skaidri ir norādīta argumentācija, uz kuras pamata Komisija uzskatīja, ka prasītāja nav īpašā situācijā Muitas kodeksa 239. panta izpratnē un ka šajā pantā paredzētais nosacījums par attiecīgās personas acīmredzamas nolaidības vai krāpšanas neesamību nav izpildīts.

124 No tā izriet, ka prasītājas sestais pamats ir jānoraida kā nepamatots.

125 Tādējādi prasība ir jānoraida kopumā.

Par tiesāšanās izdevumiem

126 Atbilstoši Vispārējās tiesas Reglamenta 87. panta 2. punktam lietas dalībniekam, kuram spriedums ir nelabvēlīgs, piespriež atlīdzināt tiesāšanās izdevumus, ja to ir prasījis lietas dalībnieks, kuram spriedums ir labvēlīgs. Tā kā prasītājai spriedums ir nelabvēlīgs, tai ir jāpiespriež atlīdzināt tiesāšanās izdevumus saskaņā ar Komisijas prasījumiem.

Ar šādu pamatojumu

VISPĀRĒJĀ TIESA (sestā palāta)

nospriež:

1) prasību noraidīt;

2) *Schenker Customs Agency BV* sedz savus, kā arī atlīdzina Eiropas Komisijas tiesāšanās izdevumus.

Frimodt Nielsen Dehousse Collins

Pasludināts atklātā tiesas sēdē Luksemburgā 2015. gada 16. aprīlī.

[Paraksti]